

РЕЙ БРЕДБЪРИ СТРАШНИЯТ ПОЖАР В ИМЕНИЕТО

Превод от английски: Александър Бояджиев, 1982

chitanka.info

Мъжете се бяха крили близо половин час зад къщичката на пазача, прехвърляйки си една бутилка с най-доброто, а когато пазачът потъна в леглото си в шест вечерта, те се промъкнаха нагоре по пътеката и загледаха голямата къща с приятните светлини, запалени във всички прозорци.

— Това е имението — каза Райърдън.

— По дяволите, какво искаш да кажеш с „това е имението“? — викна Кейси и добави по-меко: — Нали го гледаме цял живот.

— Така си е — рече Кейли, — но с тези безредици под път и над път, внезапно едно имение започва да ти *се струва* по-друго. Сега, както е легнало в снега, е някак си по-мъничко.

Ето как го виждаха четиринайсетимата — голям дом за кукли, разположен сред меко падащите перушинки в пролетната нощ.

— Взе ли кибрита?

— Дали съм взел... Абе, ти за какъв ме мислиш!

— Само те питам дали си го взел.

Кейси се пребърка. А когато джобовете на дрехите му увиснаха, той изруга и каза:

— Не съм.

— По дяволите, какво от това — рече Нолан. — Вътре не може да няма кибрит. Ще вземем малко на заем. Хайде.

Качвайки се нагоре, Тимълти се препъна и падна.

— Тимълти, за бога — каза му Нолан, — имаш ли усет за героичното? В средата на големия великденски бунт всичко трябва да бъде както трябва. Нали след години ще искаме да влезем в кръчмата и да разкажем за страшния пожар в имението? А ти, както се мъкнеш по задник в снега, ще оплескаш всичко и картината няма да е подходяща за Бунта, в който участваме.

Тимълти се изправи, взря се в картината и кимна:

— Ще внимавам как се държа.

— Шт! Стигнахме — викна Райърдън.

— По дяволите, стига си повтарял неща като „това е имението“ и „стигнахме“ — рече му Кейси. — Сами виждаме проклетата къща. А сега какво да правим?

— Да я унищожим, а? — предложи нерешително Мърфи.

— Брей, толкова си тъп, та чак ми се повръща — рече Кейси. — Разбира се, че ще я унищожим, но най-напред ни трябва чертежите и

планове...

— Долу, в кръчмата на Хики, всичко изглеждаше съвсем просто — каза Мърфи. — Просто идваме и съсипваме проклетото имение. Като знам как жена ми ме бие по всички линии, просто искам да съсипя *нещо*.

— Аз мисля — рече Тимълти, отпивайки от бутилката, — да почукам на вратата и да поискаме разрешение.

— Разрешение, а? — каза Мърфи. — Никак не ми се ще да управляваш ада, защото грешните душици така ще си останат несварени! Ние...

Но входната врата внезапно се отвори широко и го прекъсна.

Някакъв човек надникна в нощта.

— Слушайте — каза той с любезен и благоразумен глас, — бихте ли говорили по-тихо? Господарката на къщата спи, преди да слезем в Дъблин тази вечер и...

Мъжете, осветени от огъня в камината, който се виждаше през вратата, замигаха и отстъпиха назад, снемайки шапки.

— Вие ли сте, лорд Килготън?

— Да — каза мъжът на вратата.

— Ще говорим по-тихо — каза Тимълти, като се усмихваше с цялата си любезност.

— Простете, Ваша светлост — каза Кейси.

— Много любезно от ваша страна — рече Негова светлост. И вратата полека се затвори.

Всички останаха с отворени уста.

— „Простете, Ваша светлост“, „Ще говорим по-тихо, Ваша светлост“ — плесна се по челото Кейси. — Какви ги приказваме? Защо някой не задържа вратата, докато той беше още там?

— Бяхме втрещени, затова; той ни изненада, както правят винаги тези с навирените носове. Но нали не вършихме *нищо*?

— Гласовете ни бяха доста високи — призна Тимълти.

— По дяволите, какви гласове! — каза Кейси. — Проклетият лорд направо ни се измъкна от ръцете!

— Шт, не така високо — рече Тимълти.

Кейси сниши глас:

— Хайде да се промъкнем до вратата и...

— Това ми се струва ненужно — прекъсна го Нолан. — Сега той знае, че сме тук.

— Да се промъкнем до вратата — повтори Кейси и скръцна със зъби — и да я изкъртим...

Вратата се отвори отново.

Сянката на лорда надникна към тях и мекият, внимателен и деликатен глас каза:

— Все пак, какво правите тук?

— Ами, Ваша светлост, нещата стоят така... — започна Кейси и спря пребледнял.

— Ние идваме — измърмори Мърфи, — ние идваме да... *запалим* имението!

Негова светлост остана за миг с ръка върху дръжката на вратата, загледан в мъжете и в снега отвън. Той притвори очи, овладя с мълчаливо усилие нервния тик в двата си клепача и каза:

— Хм, в такъв случай е по-добре да влезете.

Мъжете отговориха, че това е прекрасно, чудесно и много хубаво и тръгнаха, но Кейси извика:

— Чакайте! — После се обърна към възрастния човек на вратата и каза: — Ще влезем, когато сме готови.

— Много добре — рече старият човек. — Ще оставя вратата откритата, а когато решите да почвате, влизайте. Аз ще бъда в библиотеката.

Като остави вратата отворена около половин инч, възрастният човек се отдалечи, а Тимълти извика:

— Когато сме *готови* ли? Боже господи, че кога ще бъдем по-готови? Кейси, махни се от пътя!

Всички се втурнаха към входния навес.

Като чу това, Негова светлост се обърна и ги погледна с любезното си лице, по което нямаше враждебност — лице на стар ловджийски пес, който е видял много убити лисици и също толкова избягали, който е тичал добре, а сега, в последните си години, се движи полека и влачи краката си.

— Господа, изчистете си краката, моля ви.

— Веднага. — И всички внимателно изтърсиха снега и калта от обувките си.

— Отгук — каза Негова светлост и влезе навътре. Светлите му безликави очи бяха потънали в бразди, бръчки и торбички от многогодишното пиене на бренди, а бузите му бяха яркочервени като вишновка. — Ще ви сипя по едно питие и ще видим какво можем да направим за вашето... както го казахте... подпалване на Имението.

— Вие сте самото Благоразумие — призна Тимълти, следвайки лорд Килготън, който ги въведе в библиотеката и наля уиски на всички.

— Господа — отпусна той кокалите си върху един стол с разперени криле над облегалото, — пийте.

— Отказваме — каза Кейси.

— Как така отказваме — зяпнаха всички, почти добрали се до пиетието.

— Това, което правим, е сериозна работа и ние трябва да сме трезви за нея — рече Кейси и се разтрепери от погледите им.

— Кого ще слушаме? — запита Райърдън. — Негова светлост или Кейси?

Наместо да отговорят, мъжете опразниха чашите си, разкашляха се и задишаха шумно. Смелостта веднага изби в червено по лицата им и те се обърнаха към Кейси, така че да види разликата. Кейси изпи чашата си, за да ги настигне.

В същото време старият човек отпиваше малки глътки от своето уиски и този спокоен, непринуден начин на пиене ги обърка здравата и върна предишната им несигурност. Най-сетне Кейси каза:

— Ваше благородие, чухте ли за Безредиците? Аз не говоря само за войната на Кайзера отвъд морето, а за нашите големи Бели и за Бунта, който стигна чак тук, до нашия град, до нашата кръчма, а сега и до вашето Имение.

— Обезпокоителният брой факти ме убеждава, че моментът е лош — каза Негова светлост. — Предполагам, че каквото трябва да стане, ще стане. Познавам всеки от вас. Работили сте за мен. И мисля, че когато, е имало такъв случай, съм ви плащал много добре.

— Ваша светлост, няма две мнения по този въпрос — пристъпи крачка напред Кейси. — Но става дума, че „старият порядък се руши“, а чухме и за големите къщи около Тара и големите имения отвъд Килашандра, които са пламнали, за да се ознаменува свободата и...

— Чия свобода? — запита меко старият човек. — Моята ли? Свобода от бремето да се грижа за тази къща, в която аз и моята съпруга се въртим и тракаме като зарчета в чаша за игра, или... Хайде, карайте. Кога искате да запалите Имението?

— Сега — рече Тимълти, — стига това да не ви безпокои много. Възрастният човек сякаш потъна още по-дълбоко в стола.

— О, боже! — каза той.

— Разбира се — намеси се Нолан, — че ако е неудобно, можем да дойдем и по-късно...

— По-късно ли? Що за приказки? — попита Кейси.

— Съжалявам страшно — каза старият човек. — Но, моля ви, позволете ми да ви обясня. Лейди Килготън сега спи, а чакаме гости, които ще ни заведат в Дъблин за премиерата на пиеса от Синг...

— Той е адски добър писател — каза Райърдън.

— Преди година видях неговата пиеса — рече Нолан — и...

— Отдръпнете се — каза Кейси.

Мъжете се поотместиха малко. Негова светлост продължи с тихия си гласец:

— За полунощ сме уговорили тук вечеря за десет души. Дали няма да се съгласите да ни оставите до сутринта, за да се приготвим, а?

— Не — каза Кейси.

— Чакай малко — казаха останалите.

— Да се пали — рече Тимълти, — е едно, а билетите са друго. Искам да кажа, че след като театърът е там, си е жива загуба да не се види пиесата, а и тази храна може да бъде изядена. После, всички гости, които ще дойдат. Трудно е да ги уведомят.

— Точно това мислех и аз — каза Негова светлост.

— Да, знам — изкрещя Кейси, като затваряше очи, триеше с ръце бузите, челюстта и устата си, стискаше юмруци и се въртеше объркано. — Но палежите не се отменят и часът им не се променя, все едно, че са гостуване на чай, дявол да ви вземе, а вие точно това правите!

— А, отменят се, като не вземеш кибрит — каза Райърдън с половин глас.

Кейси се извърна и го погледна така, сякаш щеше да го удари, но истината го задържа.

— На всичко отгоре госпожата над нас е светска дама — каза Нолан, — и има нужда от една последна нощ за забавление и почивка.

— Много любезно от ваша страна — напълни чашата му Негова светлост.

— Да гласуваме — рече Нолан.

— Дявол да ви вземе — огледа се начумереният Кейси. — Вече виждам резултата от гласуването. Утре вечер ще я свършим тази проклетия.

— Бог да ви поживи — каза старият лорд Килготън. — В кухнята ще има по нещо студено за хапване, така че наминете първо оттам, защото сигурно ще сте гладни, а работата ви няма да е лека. Съгласни ли сте за осем вечерта? Дотогава ще успее да настаня лейди Килготън в някой хотел в Дъблин. Бих искал тя да разбере по-късно, че нейният дом вече няма да го има.

— Боже мой, вие сте истински християнин! — промърмори Райърдън.

— Хайде, няма какво да мислим повече за това — каза старецът. — Господа, за мен то е вече свършено, а аз никога не се връщам към миналото.

После се изправи. И също като някой стар, сляп пастир-свещец той тръгна из хола, а стадото се разпръсна и тръгна полека след него, като се посбутваше.

След като прекоси помещението и се озова почти до вратата, лорд Килготън видя нещо с ъгъла на едното си съзливо око и спря. Той се обърна и потъна в тъжни мисли пред голям портрет на някакъв италиански благородник.

Колкото повече гледаше, толкова по-силни ставаха тиковете на очите му, а устните му безмълвно повтаряха нещо.

Накрая Нолан каза:

— Какво става, Ваша светлост?

— Просто си мислех — каза лордът, — че вие сигурно обичате Ирландия.

— За бога! — рекоха всички. — Искате ли питане?

— Както и аз — рече спокойно възрастният човек. — А обичате ли всичко, което е в нея, в земята ѝ, нейното наследство?

— Също — отговориха всички. — Разбира се от само себе си!

— Е, тогава ще съжалявам — рече лордът, — за неща като това тук. Портретът е от Ван Дайк. Той е много стар, много хубав, много ценен и много скъп. Господа, той е Национално съкровище на изкуството.

— Как, *това* тука ли? — казаха почти всички и се стълпиха наоколо, за да погледат.

— О, какво чудесно произведение! — каза Тимълти.

— Също като жив — рече Нолан.

— Гледайте — обади се Райърдън, — как малките му очета сякаш ни следят.

— Необикновено — заявиха всички.

Вече се канеха да продължат, когато Негова светлост каза:

— Давайте ли си сметка, че тази картина, това Съкровище, което в същност не принадлежи нито на мен, нито на вас, а е скъпоценно наследство на целия народ, утре вечер ще бъде загубено завинаги.

Всички зяпнаха. Не бяха си *дали* сметка за това.

— Бог да ни е на помощ — рече Тимълти, — но ние не можем да го допуснем.

— Първо ще го изнесем от къщата — каза Райърдън.

— Чакайте малко! — изкрещя Кейси.

— Аз ви благодаря — каза Негова светлост, — но къде ще го сложите? Отвън, на откритото, вятърът скоро ще го направи на дрипа, дъждът ще го намокри, а градушката ще го олющи; не, не, може би е по-добре да се изгори веднага...

— В никакъв случай! — каза Тимълти. — Аз ще го занеса у дома.

— А когато големият спор приключи — каза Негова светлост, — ще предадете в ръцете на новото правителство този прекрасен дар на Изкуството и Красотата от миналото.

— Разбира се, целия — каза Тимълти.

Но Кейси оглеждаше голямото платно и каза:

— Колко ли тежи чудовището?

— Бих казал — рече плахо старият човек, — че е някъде между седемдесет и сто фунта.

— По дяволите, тогава как ще може да стигне до къщата на Тимълти? — попита Кейси.

— Аз и Бранахън ще пренесем проклетото богатство — каза Тимълти, — а ако има нужда, ти, Нолан, ще ни помогнеш.

— Поколенията ще ви бъдат благодарни — рече Негова светлост.

Те продължиха из хола и лорд Килготън спря пред две други картини.

— Това са две голи тела...

— Така си е! — отговориха всички.

— От Реноар — довърши възрастният човек.

— Това е френският господинчо, дето ги е направил, така ли? — попита Руни. — Ще ме извините ли за израза?

— Наистина прилича на френско — казаха всички.

И много ребра бяха ръгнати от множество свити лакти.

— Те струват много хиляди лири — каза старият човек.

— Не възразявам нито дума — рече Нолан и протегна пръста си напред, но Кейси го шляпна.

— Аз... — започна Блинки Уотс, чиито рибешки очи се къпеха почти винаги в сълзи зад дебелиите му очила, — бих искал да предложа дом за двете френски дами. Мисля, че ще успея да взема под ръка по едно от тези Съкровища на изкуството, а после ще ги окача над кревата на децата.

— Прието — каза лордът с благодарност.

Те продължиха из хола и стигнаха до друг, по-голям пейзаж с някакви чудовищни мъже-зверове, които лудуваха, като тъпчеха всевъзможни плодове и стискаха в ръцете си жени, подобни на зрели пъпеша. Всички протегнаха шии напред, за да прочетат месинговата плочка отдолу: „Залезът на боговете.“

— Какъв ти залез — каза Руни, — прилича много повече на един чудесен следобед.

— Мисля — каза внимателно възрастният човек, — че е вложена ирония както в заглавието, така и в темата. Вижте нажеженото небе и страховитите фигури, скрити из облаците. Боговете, погълнати от своята вакханалия, не подозират, че след малко ще ги сполети Страшният съд.

— Аз пък не виждам из облаците — каза Блинки Уотс, — нито Църквата, нито нейните свещеници, дето са като момиченца.

— Абе, по онова време Страшният съд е бил по-различен — каза Нолан. — Всеки ги знае тези работи.

— Аз и Тъхи ще занесем демоните-богове в моята къща — рече Фланъри. — Нали, Тъхи?

— Дадено!

Ето, така се развиваха сега нещата из хола; групата се спираше тук-там, сякаш обикаляше из музей, и всеки на свой ред предлагаше да притича в снежната нощ до дома си с някоя скица от Дега или Рембранд, или пък с някое голямо маслено платно от холандските майстори, докато накрая стигнаха до един твърде мрачен маслен портрет на човек, окачен в тъмна ниша.

— Това е мой портрет — измърмори старият човек, — рисуван от Нейна светлост. Оставете го тук, моля ви.

— Искате да кажете — зяпна Нолан, — да го оставим на Пожара, така ли?

— Ето и следващата картина... — каза възрастният човек, който продължи по-нататък.

Най-сетне обиколката свърши.

— Разбира се — каза Негова светлост, — че ако наистина държите да спасявате, то в къщата има и десетина изящни вази Минг...

— Ще бъдат прибрани — каза Нолан.

— Един персийски килим на площадката на стълбите...

— Ще го навием и ще го изпратим на Дъблинския музей.

— И онзи прелестен полилей в голямата столова.

— И той ще бъде скрит, докато отминат Безредиците — въздъхна Кейси, вече поуморен.

— Добре тогава — каза възрастният човек, ръкувайки се с всеки поотделно. — Не ви ли се струва, че бихте могли да започнете веднага. Искам да кажа, че ви чака доста работа по опазването на Националните богатства. Аз мисля да дремна пет минути, преди да се облека.

И старият човек се изгуби по стълбата.

Мъжете, слисани и самотни, останаха скупчени в хола, наблюдавайки го как изчезва от погледите им нагоре.

— Кейси — каза Блинки Уотс, — мина ли през птичия ти мозък мисълта, че ако бе донесъл кибрит, нямаше да ни чака такава дълга работна нощ?

— По дяволите, къде остана твоят усет към ес-тетичното^[1] — извика Райърдън.

— Млъкни! — каза Кейси. — Хайде, Фланъри, ти на единия край на „Залезът на боговете“, а ти, Тъхи, на другия, точно там, където момата получава точно това, което ѝ харесва най-много. Хайде, хоп.

И боговете, стремително набрали височина, се понесоха из въздуха.

В седем часа повечето от картините бяха изнесени от къщата и подпрени една срещу друга на снега в очакване да бъдат отнесени в различни посоки към различни къщи. В седем и петнайсет лейди и лорд Килготън излязоха и заминаха с колата, а Кейси събра набързо групата пред подпрените картини, за да не би благата дама да види какво се канеха да правят. Момчетата извикаха за поздрав, докато колата се спускаше по алеята. Лейди Килготън махна леко с ръка.

От седем и трийсет до десет другите картини бяха изнесени от по един или двама души.

А когато остана последната от тях, Кели, спрял в тъмната ниша, съжаляваше за неделната рисунка на лорда от лейди Килготън. Кели потръпна, в него надделя върховното човеколюбие и той изнесе портрета на сигурно място в нощта.

В полунощ лорд и лейди Килготън се върнаха с гостите си и намериха само дълбоки следи от много крака в снега, където Фланъри и Тъхи бяха поели със скъпоценната вакханалия в една посока, където недоволният Кейси бе повел в друга шествието на картини от Ван Дайк, Рембранд, Буше и Пиранези и където, последен от всички, Блинки Уотс бе чакал нетърпеливо, за да се затича щастлив през гората със своите два акта от Реноар.

Вечерята завърши към два. Лейди Килготън си легна доволна, че всички картини бяха отнесени *en masse*^[2] за почистване.

В три сутринта лорд Килготън все още не бе заспал и седеше в своята библиотека, сам посред голите стени пред студената камина, с шал около тънкия си врат и чаша бренди в леко потрепващата си ръка.

Около три и петнайсет, се чу скърцане на паркет от прокрадващи се стъпки, размърдаха се сенки и след малко Кейси застана на вратата на библиотеката с шапка в ръка.

— Ей! — извика той тихо.

Лордът, който бе позадрянал, отвори широко очи.

— О, боже мой — каза той, — време ли е вече да тръгваме?

— Това е за утре вечер — поясни Кейси. — Във всеки случай не вие трябва да си ходите, а те се връщат.

— Кои те? Вашите приятели ли?

— Не, *вашите* — посочи с ръка Кейси.

Възрастният човек се остави да бъде преведен през хола, а после погледна през входната врата в дълбокия кладенец на нощта.

А там, също като вкочанената армия на наполеоновите ветерани — хора нерешителни, деморализирани и с изнемощели крака — стоеше група с неясни, но все пак познати очертания; всички имаха в ръцете си картини — картини бяха облежани до краката им, картини имаше по гърбовете им, картини стояха изправени, държани от треперещи, побелели от паника ръце в неспиращия сняг. Страховито мълчание лежеше сред мъжете и над тях. Те приличаха на загазили хора, сякаш един неприятел току-що си бе отишъл, за да води надалече много по-славни войни, а друг неприятел, все още непознат, поразяваше мълчаливо и без да оставя следи техния тил. Те продължаваха да гледат над раменете си към хълмовете и града, сякаш самият Хаос щеше да пусне всеки момент оттам своите песове. Те бяха единствените в процеждащата се нощ, които чуваха далечния вой на омагьосващи страхотии и отчаяние.

— Райърдън, ти ли си това? — провикна се нервно Кейси.

— По дяволите, кой друг би могъл да бъде?! — *извика* глас от групата.

— Какво *искат*? — запита старият тип.

— Сега става дума не толкова какво искаме ние, а какво можете да поискате вие от нас — *извика* един глас.

— Вижте сега — каза друг и приближи, така че всички видяха на светлината Ханахан, — погледнато от всички страни, Ваше благородие, ние решихме, че вие сте такъв славен господинчо и ние...

— Няма да изгорим вашата къща! — *извика* Блинки Уотс.

— Млъкни и остави човека да говори! — казаха няколко гласа.

Ханахан кимна:

— Така е. Няма да палим къщата ви.

— Чакайте, чакайте — каза лордът, — аз съм съвсем готов. Всичко може лесно да се извади.

— Прощавайте, Ваше благородие, но вие гледате много леко на цялата работа — рече Кели. — Лесното за вас не е лесно и за нас.

— Ясно — каза старият човек, а нищичко не му бе ясно.

— Изглежда — обясни Тъхи, — всеки от нас се е сблъскал с проблеми през последните няколко часа. Някои от тях са домашни, а други — транспортни и с плащане на такси за превоза, ако разбирате накъде бия. Кой ще обясни пръв, Кели? Не искаш ли? Ти, Кейси? А ти, Райърдън?

Никой не се обади.

Накрая Фланъри се измъкна напред с въздишка и каза:

— Ето какво стана...

— Слушам — рече внимателно старият човек.

— Ами аз и Тъхи стигнахме до средата на гората като някои глупаци и бяхме изминали две трети от тресавището с голямата картина за „Залеза на боговете“, когато почнахме да потъваме.

— Силите ли ви напуснаха? — попита предпазливо лордът.

— Потънахме, Ваше благородие, просто потънахме в *земята* — намеси се Тъхи.

— Боже мой — издума лордът.

— Имате пълно право, Ваша светлост — рече Тъхи. — Защото аз, Фланъри и боговете-демони навярно тежахме около шестстотин фунта, а онова тресавище е неустойчиво, ако изобщо е нещо, и колкото повече вървим, толкова повече потъваме и а-ха да извикам, защото си мисля за онези сцени от старата приказка, когато Баскервилското куче или някакъв такъв бяс гони героинята из блатата, а тя потъва надолу във водния капан и си мисли защо ли не е пазила диета, но вече е късно и мехурчетата изскачат и се пукат на повърхността. Всичко това ми взе акъла, Ваше благородие.

— И после — намеси се лордът, като видя, че го чакат да попита.

— И после — каза Фланъри, — просто се измъкнахме и оставихме проклетите богове там, в техния залез.

— Посред тресавището ли? — попита възрастният човек, разстроен съвсем леко.

— О, ние ги покрихме, искам да кажа, че сложихме шаловите си върху сцената. Боговете няма да умрат два пъти, Ваше благородие. Ей, момчета, чухте ли това? Боговете...

— Я да млъкваш — извика Кели. — Ама че тъпащи! Защо не измъкнахте проклетия портрет от тресавището?

— Мислехме да се върнем за още две момчета, за да помогнат...

— Още двама! — извика Нолан. — Стават четирима души плюс цял куп богове, бе тиквеници! Така ще потънете два пъти по-бързо и мехурчетата ще си изскачат...

— Виж ти! — каза Тъхи. — Изобщо не съм се сетил.

— Вече е помислено — каза старият човек. — Може би неколцина от вас ще образуват спасителна група...

— Готово, Ваше благородие — каза Кейси. — Боб, ти и Тим изчезвате и спасявате езическите божества.

— Нали няма да кажеш на отец Лиъри?

— Майната му на отец Лиъри. Бегом.

Тим и Боб излетяха.

Тогава Негова светлост се обърна към Нолан и Кели:

— Виждам, че сте върнали и вашата доста голяма картина.

— Нямахте как, сър, и то от по-малко от сто ярда от вратата — каза Кели. — Ваше благородие, сигурна се чудите защо сме я върнали.

— Както се струпват обстоятелство след обстоятелство — каза старият човек, след като се върна вътре, за да си вземе палтото и шапката, така че да може да остане на студа и да завърши това, което се очертаваше като продължителен разговор, — да, започнах да се замислям.

— От моя кръст е — рече Кели. — Отказа ни по-малко от петстотин ярда от главния път надолу. Вече пет години като ме сецне и страдам като Христос. Само хлъцнах и паднах на колене.

— Страдал съм от същото — каза старият човек. — Сякаш някой ти забива шип в гръбнака.

Възрастният човек докосна внимателно кръста си и си припомни, а всички останали въздъхнаха и кимнаха.

— Христови мъки, както ви казах — рече Кели.

— Всеки ще разбере защо не си могъл да завършиш пътуването с такава тежка рамка — каза старият човек, — и още по-похвално е това, че си се мъчил, за да се върнеш обратно от толкова далече с ужасния товар.

Кели моментално се поизправи, като чу как описват окаяното му състояние. Той светна.

— О, нищо. Бих го направил отново, само да не ми бяха тези костици от задника нагоре. Прощавайте, Ваше благородие.

Но Негова светлост бе преместил вече своя благ, макар и несигурен, сиво-синкав, нефокусиран поглед към Блинки Уотс, който приличаше на побеснял жребец, както бе пъхнал под мишници двете сладурчета от Реноар.

— О, боже, при мен нямаше такива бели като потъване в блато и изкривяване на гръбнак — каза Уотс, докато риеше земята, за да покаже как е вървял до дома. — Стигнах до къщи само за десет минути, хвърлих се в детския креват и започнах да окачвам картините на стената, когато жена ми щръкна зад мен. Ваше благородие, случвало ли ви се е някога жена ви да щръкне зад вас и само да стърчи като пукал?

— Май си спомням подобен случай — каза старият човек, опитвайки се да си спомни, а после кимна, тъй като няколко спомена наистина пробляснаха в несигурното му бебешко мозъче.

— Е, Ваша светлост, нали ще се съгласите, че няма друго мълчание като мълчанието на жената? И никой не може да стърчи така, както стърчи една жена — също като паметник от Стоунхендж^[3]. Средната температура в стаята падна рязко и аз се заизмъчвах от сблъскванията на полюсите, както казваме на тези неща у дома. Не се осмелявах да се обърна с лице към Звяра, или дъщерята на Звяра, както ѝ казвам от уважение към нейната майка. После я чух да поема шумно и дълбоко въздух и да го изпуска много хладно и спокойно като пруски генерал:

— Тази жена е гола като риба, а тази, другата, е неприлична като вътрешността на мида при отлив.

— Но — обаждам се аз, — това са изследвания на телосложението от един прочут френски художник.

— Господи, помогни ми! — извика тя. — Френски, а? Полите — над френския задник, а горната дреха — над френския пъп. И само какви неща правят с уста в техните мръсни френски романи, а ти идваш у дома и ми коवेश „френски“ по стените! Както си се заловил, свали разпятието и закови вместо него една от голите дебелани.

— Е, Ваше благородие, аз само затворих очи и поисках да ми отхапят ушите. „Това ли искаш да бъде последното нещо, което ще гледат нашите момчета вечер, преди да си легнат? — рече тя.“

Следващото, което си спомням, е, че вече бях на пътеката и пристигнах с мидените голотии. Ваше благородие, простете ми, благодаря ви и много съм ви задължен.

— Те *наистина* изглеждат поразсъблечени — каза старият човек, гледайки двете картини, по една в ръка така, сякаш искаше да намери там всичко, за което бе говорила съпругата на този човек. — Когато ги гледам, винаги си мисля за лятото.

— Сигурно е така, Ваша светлост, но след седемдесетия ви рожден ден. *А преди това?*

— Е, да, да — каза старият човек, като следеше с едно око полузабравена картина на блудство.

А когато окоето му престана да се движи, то се спря на Банок и Тулъри в далечния край на обърканата, стълпена като стадо група. Зад двамата се виждаха две големи платна, които ги смаяваха.

Банок занесъл своята картина в къщи, но чак там видял, че проклетото нещо не може да влезе нито през вратата, нито през прозорците.

Тулъри минал с картината през вратата, но тогава жена му му казала какво посмешнице ще станат, защото ще са единственото семейство от селото с Рубенс за половин милион лири, а без дойна крава!

Ето това бе самата същност на тази дълга нощ. Всеки един от мъжете имаше да разкаже подобна история — смразяваща, ужасна и страховита, а когато всички най-сетне свършиха, започна да вали студен сняг върху тези смели членове на местната бойна група на ИРА.

Възрастният човек не каза нищо, защото *наистина* нямаше какво да каже, което да не е така очевидно, както белезникавия им дъх, изчезващ като призрак във вятъра. Тогава той отвори съвсем бавно входната врата, без да кимне или да посочи с ръка, което *наистина* бе най-подходящото за случая.

Бавно и мълчаливо, те се запромъкваха един след друг покрай него, също като край познат учител в някое старо училище, а после забързаха. И така потече обратно върналата се река, Ноевият ковчег бе изпразнен преди Потопа, а не след него — понесе се поток от животни и ангели, голотии, парещи ръцете с огън и пламък, и величави подскачащи богове с крила и копита, а очите на стария човек бавно се местеха и устата му тихо нашепваше името на всеки — Реноар, Ван

Дайк, Лотрек — докато Кели, минаващ последен, усети да го докосват по ръката.

Изненаданият Кели погледна нагоре.

Тогава видя, че старият човек гледаше малката картина под неговата мишница.

— Моят портрет от жена ми, нали?

— Самият той — каза Кели.

Възрастният човек погледна Кели и картината под мишницата му, а после се загледа в снежната нощ.

Кели се позасмя.

С меки крачки на крадец той изчезна с картината в пустошта. Само след миг го чуха да се смее, тичайки обратно с празни ръце.

Възрастният човек тръсна треперещата си ръка и затвори вратата.

После той се обърна, сякаш случаят бе вече изчезнал от неговия блуждаещ детски мозък, и тръгна несигурно към другия край на хола, понесъл червения си шал, подобен на лека досада върху слабите му рамене, а тълпата го последва и скоро в огромните им лапи се оказаха питиета, докато те гледаха как лорд Килготън мига пред картината над камината, сякаш се опитва да си спомни дали на това място през последните години е стояла „Плячкосването на Рим“ или „Падането на Троя“. Когато почувства погледите им, той огледа цялата заобиколила го армия и каза:

— Е, а сега за какво ще прием?

Мъжете запристъпваха от крак на крак.

После Фланъри извика:

— Как за какво, за Ваша светлост, разбира се!

— За Ваша светлост! — извикаха всички от душа, пиха, разкашляха се, запряхтяха и заподсмърчаха, а в това време старият човек усети странно проблясване в очите си, не отпи, преди да стихне вълнението, и чак тогава каза: „За нашата Ирландия!“, после пи и всички казаха: „О, боже“ и „Амин“, а той се загледа в картината над камината и най-последно отбеляза колебливо:

— Наистина ми е неудобно да спомена, но тази картина...

— Какво има, сър?

— Струва ми се — рече старият човек с извинителен тон, — че е малко наклонена на една страна. Питам се дали бихте могли...

— Момчета, *ние* ли няма да можем! — извика Кейси.
И четиринайсетте мъже се втурнаха да я оправят.

[1] На английски „ес“ означава грубо „задник“. — Б.пр. ↑

[2] Вкупом (фр.) — Б.пр. ↑

[3] Много стар и прочут мегалитен паметник в Англия. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.